

[Jørgen Gram.]

som landbruget selv er ved at bygge op, og er rede til, som det synes, at gå til kamp imod det, så vil jeg spørge: Er det da ikke berettiget, har de da ikke ret til at udvide det samvirke, som de til en vis grad hidtil har haft, således at det kommer til at omfatte samtlige producenter, for at få det mest mulige ud af den vare, de har med at gøre? Jeg kan ikke se andet end, at det må tjene samfundets interesser, at dette samvirke udstrækker sin hånd til handelen og indbyder den til at være med til at afsætte produkterne til den bedst mulige pris. Jeg ved i hvert tilfælde, at der i bestemmelserne om visse af de organer, man er ved at oprette, ligefrem står, at enhver, der er dansk statsborger, og som har forudsætning for at beskæftige sig med afsætningen af landbrugsprodukter, kan blive medlem af et sådant organ og virke på lige fod med alle andre. Der er altså slet ikke tale om nogen monopoldannelse, og når dette er tilfældet, synes jeg, det er lovlige tidligt på nærværende tidspunkt at prøve på at mistænkeliggøre organerne. Jeg har dog afgjort ikke noget imod, at ethvert af de organer, som man er ved at bygge op, fremlægger deres statutter, og at vi får dem til undersøgelse i det udvalg, som nu skal virke fremefter. For selvfølgelig skal de kunne stå for enhver kritik og være lovlige i alle henseender.

Aage Fogh: En bemærkning til det ærede medlem hr. Jørgen Gram, der på sædvanlig måde skulle prøve på at høste en lille fordel ved at mistænkeliggøre os andre. Såvel det ærede medlem hr. Tholstrup som det ærede medlem hr. Peder Jakobsen som jeg skulle efter det ærede medlem hr. Jørgen Grams mening have mistænkeliggjort andelssagen her i landet. Jeg forstår i og for sig ikke, hvad formål det ærede medlem forfølger, men jeg kan i hvert fald sige til det ærede medlem, at med hensyn til andelssagens betydning ville jeg tro, at vi allesammen har lige så gode forudsætninger til at vurdere den, som det ærede medlem har.

Såvidt jeg kan bedømme det, har andelssagen i skrap konkurrence arbejdet sig op og gjort et dygtigt arbejde, så dygtigt, at det ikke nu bør afløses af monopolsammenlutninger, selvom det ærede medlem er formand for en del af dem. Jeg tror, at landbruget og landbrugets afsætningsforhold i fremtiden er bedre tjent med fri konkurrence mellem dygtige andelsvirksomheder og frie private eksportører end med monopolvirksomheder af den art, vi arbejder under i dag.

Peder Jakobsen: Det ærede medlem hr. Jørgen Gram sagde, at vi underkendte de resultater, som det centrale statssalg har opnået i de år, der er gået. (*Jørgen Gram:* Nej, det sagde jeg ikke!). Det underkender vi ikke, og vi mistænkeliggør heller ikke andelsbevægelsen. Jeg fremhævede nemlig andelsbevægelsens betydning, men det har det ærede medlem hr. Jørgen Gram selvfølgelig heller ikke hørt.

Angående centralsalget, hvad har det ærede medlem som formand for hesteeksportudvalget nået i så henseende? Vi ved, at det eneste, landmændene kalkulerer deres heste efter i dag, er kiloprisen, bortset fra det par dyr, som sendes som avlsdyr ud af landet. Hvad har det ærede medlem nået i så henseende? Er det ikke underligt, at man gang på gang i udvalgene har hørt om folk, der er kommet til et eksportudvalg, og som har kunnet sælge til dollarlande; de har haft forretningen i orden, der har kunnet lægges hård valuta på bordet, men der er blevet nægtet disse mennesker eksport, fordi de ikke har været indenfor eksportudvalgets rammer. Det er det, kritikken er rettet imod. Jeg skal ærligt indrømme, at man ikke har konstateret, om kritikken er rigtig eller ej, men så må jeg nok have lov til at udtale ønsket om, at man for at få afgjort, om kritikken er berettiget eller ikke, foretager en nærmere undersøgelse.

Iøvrigt takker jeg både den højtærede landbrugsminister og det ærede medlem hr. Jørgen Gram for, at det foreslås, at man nu i udvalget kan undersøge formen for det, der skal afløse de nuværende eksportudvalg.

Anden næstformand (Victor Larsen): Det ærede medlem hr. Jørgen Gram har ordet for en kort bemærkning.

Jørgen Gram: Det ærede medlem hr. Peder Jakobsen citerede fejl igen. Jeg har overhovedet ikke i mit første indlæg omtalt, hvad eksportudvalgene havde opnået, eller berømmet dem, overhovedet ikke. Jeg har kun talt om andelssagen, de eksportvirksomheder, der er opstået, og som har virket gennem mange år til gavn for landbruget. Det er dem, jeg har omtalt, overhovedet ikke eksportudvalgene i denne forbindelse.

Anden næstformand (Victor Larsen): Det ærede medlem hr. Peder Jakobsen har ordet for en kort bemærkning.

Peder Jakobsen: Så synes jeg, at det ærede medlem skulle tale lidt mere tydeligt, end han gør.